

8

1265?– 'Ασσιζαι τῆς 'Αντιοχείας.

Τὸ ἀρχικὸν κείμενον, εἰς παλαιογαλλικὴν γλῶσσαν, δὲν διεσώθη. Ἐν 384 ἀπόδοσίς των εἰς ἀρμενικὴν, ὑπὸ τοῦ «κοντοσταύλου» Sémpad (1206?–1276), μετὰ μεταφράσεως εἰς τὴν γαλλικὴν. Φαίνεται, ὅτι τὸ τμήμα Β', ἐξ 21 τίτλων, περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῆς «Αὐλῆς τῆς Βουργησίας», ἔχει ὑποστῆ βυζαντινὴν ἐπίδρασιν. Πρβλ. 140, ιδίως σ. 117–119.

9

1299. Συνθήκη Χά ν δ α κ ο ς (Κρήτης), ἐξ ἄρθρων 32, μεταξὺ Ἐνετῶν καὶ τοῦ μεγάλου Ἀρχοντος Ἀλεξίου Κ α λ λ ι έ ρ γ η.

ἐν 415, σ. 126–133, ἐν 263, σ. 300–330 καί, πληρέστερον, ἐν 246, σ. 264–275. Πρβλ. καὶ ἐν 267, σ. 64–69.

«... 11. Ἀκμὴ σὺ καὶ πάντες, οἳ ἦσαν μουρτεμένοι, νὰ ὑποσῆτε ποιεῖν συμπεθερίας μετὰ τῶν λατίνων.

24. Ἀκμὴ τὰ χρῆν νὰ μὴ ἔχωσι ζητηθῆναι εἰμὴ εἰς δύο χρόνους εἰς ἀγάπην καὶ τότε μόνον τὸ κεφάλιν.

25. Ἀκμὴ ἵνα πᾶσαι αἱ ἀποφάσεις, ἃς ἐποίησας, σὺ καὶ οἱ κριτὰδες σου, νὰ ᾧσι στερεαί.

27. Ἀκμὴ ἐάν τις φυτεύῃ ἀμπέλι, ἢ δένδρον ἐπάνω εἰς γῆν ἐτίθῃ, νὰ ἔχῃ ὁ αὐθέντης τῆς γῆς τὸ ἴμισ, καὶ τὸ ἕτερον ἴμισ. ἐκεῖνος ὅπου τὸ φυτεύσῃ, ἐργαζόμενος πάντοτε ἐκεῖνα ἐκεῖνος ὅπου τὸ ἐφύτευσεν.

28. Ἀκμὴ ἐάν τις ἐποίησεν μυλοστάσι ἐπάνω εἰς γῆν ἐτίθῃ, ὁπόποτε οὐκ ἐγενήθῃ, νὰ ἔχῃ τὸ ἴμισ. ὁ αὐθέντης τοῦ τόπου καὶ τὸ ἕτερον ἴμισ. ἐκεῖνος ὅπου ἔκαμεν τὸ μυλοστάσι.

29. Ἀκμὴ κανεῖς τῶν μουρτεμένων νὰ μὴ ἔνει κρατημένους δουλεῦσαι τῇ αὐθεντίᾳ ἔξωθεν τῆς νήσου, ἐὰν μὴ θελήσῃ...».

10

1303–1331. «'Ασσιζαι τῆς Ρωμανίας»,

συνταχθεῖσαι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3, πρὸς χρῆσιν τῶν ὑπὸ τῶν Φράγκων καταληφθεισῶν Χωρῶν. Ἀρχικὸν κείμενον δὲν διεσώθη. Μνημ. ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 18, ὡς «συνήθεια» (στ. 1250, 1295, 2095, 7413, 7481, 7519, 7610, 7670, 7876, 7905), ἢ «τοῦ τόπου τὰ συνήθεια» (στ. 7334, 7504, 7510, 7568, 7589, 7639, 7923, 8640), ἢ «ὁ νόμος τῶν ρωμαίων» (στ. 2095). Ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοκρ. Ἐρρίκου πρὸς Γοδοφρεῖδον τὸν Α', τὸν Βιλλαρδουῖνον (στ. 2611 : «κι' ἀπαύτου γὰρ τοῦ ἔδωκεν ἐγράφου τὰ συνήθεια»). Ὅτι αἱ 'Ασσιζαι ἦσαν γραπταί, συνάγεται καὶ ἐκ τῶν στ. 7567, 7588, 7715 : «τοῦ νόμου τὸ βιβλίον». Μεταγενεστέρα ἐνετικὴ διασκευὴ ἐν 404, σ. 493–534, ἐπὶ τῇ βάσει δύο χφφ. Νεωτέρα, ἀρίστη, κριτικὴ ἔκδοσις, ἐπὶ τῇ βάσει ἑτέρων 10 χφφ., μετ' ἐκτεταμένης ἀναπτύξεως, ἐν 444 (τὸ κείμενον ἐν σ. 143–342.). Ἀγγλικὴ μετάφρασις ἐκ τῆς τελευταίας, ἐν 455, μετ' ἐκθέσεως. Πρβλ. 454, ὅπου ὑποστηρίζεται, ὅτι αἱ 'Ασσιζαι τῆς Ρωμανίας δὲν συνετάχθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν 'Ασσιζῶν Ἱερουσαλήμ καὶ Κύπρου, ἀλλὰ τοῦ τοπικοῦ ἑλληνικοῦ Δικαίου. Περὶ τοῦ γεωγραφικοῦ ὅρου «Ρωμανία» πρβλ. 8 καὶ 443. Περὶ τῶν 'Ασσιζῶν τούτων πρβλ. καὶ 453 σ. 242, 401–402.

